

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра статистики, обліку та аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

_____ А.В.Пантелеймов

“ _____ ” _____ 2018р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалавський) рівень

галузь знань 07 Управління та адміністрування

спеціальність 071 Облік і оподаткування

освітня програма Облік і оподаткування

спеціалізація

вид дисципліни обов'язкова

факультет економічний

2018 / 2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету (інституту, центру)

“22” червня 2018 року, протокол № 7.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Пономарьова Т.В., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри статистики, обліку та аудиту.

Програму схвалено на засіданні кафедри статистики, обліку та аудиту

Протокол від “21” червня 2018 року № 9.

Завідувач кафедри статистики, обліку та аудиту

(підпис)

Соболев В.М.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією економічного факультету

назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “21” червня 2018 року № 9.

Голова методичної комісії економічного факультету

(підпис)

Євтушенко В.А.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалавського) рівня спеціальності 071 Облік і оподаткування

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи теоретичних і практичних знань в галузі побудови і функціонування інформаційних систем і комп'ютерних технологій та можливостей їх використання в обліку та аудиті.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є вивчення теорії автоматизованої обробки інформації, опанування практики використання програмного продукту MeDoc та набуття навичок їх практичного використання для побудови баз даних та автоматизації розв'язання типових облікових задач у міському господарстві.

1.3. Кількість кредитів – 5

1.4. Загальна кількість годин – 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
32 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
год.	год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

- вивчення основ створення та функціонування інформаційних систем обліку;
- вивчення структури і характеристики програмного та технічного забезпечення інформаційних систем обліку;
- отримання практичних навичок роботи з сучасними програмно-технічними засобами автоматизації бухгалтерського обліку;
- вивчення принципів автоматизованого бухгалтерського обліку в різних галузях економіки;

- вивчення основ облікової інформатики, складу облікових задач, особливостей їх розв'язування в умовах використання різних технологій оброблення економічної інформації;
- набуття вмінь виконувати постановку типових бухгалтерських задач; розробляти алгоритми їх розв'язання з використанням систем управління базами даних і пакетів прикладних програм.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні засади застосування інформаційних систем і технологій в обліку та аудиті

Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в управлінні економікою

Поняття інформаційної системи та економічної інформаційної системи. Розвиток економічних інформаційних систем. Класифікація економічних інформаційних систем. Принципи побудови та функціонування економічних інформаційних систем. Функції економічних інформаційних систем. Інформаційні потоки економічних інформаційних систем.

Тема 2. Економічна інформація і засоби її формалізованого опису

Суть та особливості економічної інформації. Види економічної інформації. Види інформації відповідно до виконуваних функцій управління. Види економічної інформації за технологією обробки – первинна, внутрішня, зовнішня, змінна, умовно-стала, необроблена, вхідна, похідна, проміжна, вихідна.

Структура та властивості економічної інформації. Інформаційна сукупність. Вимоги до економічної інформації.

Інформація як ресурс управління економікою.

Тема 3. Інформаційні технології оброблення економічної інформації

Поняття інформаційної технології. Етапи розвитку інформаційних технологій. Класифікація інформаційних систем. ІТ у централізованих автоматизованих ІС та ІТ у децентралізованих системах оброблення даних.

ІТ електронного оброблення даних, ІТ автоматизації функцій управління, ІТ підтримки прийняття рішень, ІТ електронного офісу, ІТ експертної підтримки.

За типом користувачького інтерфейсу: пакетні, діалогові та мережні ІТ. За способом побудови мережі (локальні, багаторівневі, розподілені ІТ).

За моделями обчислювального процесу: хост-орієнтовані; технології, що реалізують модель процесу з розподіленими ресурсами; технології «клієнт – сервер».

Розділ 2. Організація обліку та аудиту в умовах застосування інформаційних систем та технологій

Тема 4. Автоматизація обліку основних засобів

Принципи організації обліку основних засобів в інформаційних бухгалтерських системах. Автоматизоване розв'язання задач обліку основних засобів.

Вихідні документи та коди облікових номенклатур. Розрахунок і відображення вихідної інформації.

Програмні засоби для автоматизації обліку основних засобів. Програмне забезпечення для проведення аналізу ефективності використання основних засобів.

Тема 5. Автоматизація обліку матеріальних цінностей

Загальна характеристика задач обліку матеріальних цінностей.

Вихідні документи та коди облікових номенклатур.

Розрахунок і відображення вихідної інформації.

Тема 6. Автоматизація обліку праці та заробітної плати

Загальна характеристика задач обліку праці та заробітної плати.

Вихідні документи та коди облікових номенклатур.

Розрахунок і відображення вихідної інформації.

Тема 7. Автоматизація обліку готової продукції та її реалізації

Загальна характеристика задач обліку готової продукції та її реалізації.

Вихідні документи та коди облікових номенклатур.

Розрахунок і відображення вихідної інформації.

Тема 8. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій

Загальна характеристика задач обліку фінансово-розрахункових операцій.

Вихідні документи та коди облікових номенклатур.

Розрахунок і відображення вихідної інформації.

Тема 9. Автоматизація зведеного обліку і складання звітності

Загальна характеристика задач зведеного обліку і складання звітності.

Вихідні документи та коди облікових номенклатур.

Розрахунок і відображення вихідної інформації.

3. Структура навчальної дисципліни*

Назви розділів і тем	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Система оподаткування і основи побудови і адміністрування податкового обліку						
Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в управлінні економікою	14	4	4			6
Тема 2. Економічна інформація і засоби її формалізованого опису	14	4	4			6
Тема 3. Інформаційні технології оброблення економічної інформації	14	4	4			6
<i>Разом за розділом 1</i>	42	12	12	0	0	18
Розділ 2. Організація обліку та аудиту в умовах застосування інформаційних систем та технологій						
Тема 4 Автоматизація обліку основних засобів	14	2	2			10
Тема 5 Автоматизація обліку матеріальних цінностей	14	2	2			10
Тема 6. Автоматизація обліку праці та заробітної плати	20	4	4			12
Тема 7. Автоматизація обліку готової продукції та її реалізації	20	4	4			12
Тема 8. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій	20	4	4			12
Тема 9. Автоматизація зведеного обліку і складання звітності	20	4	4			12
<i>Разом за розділом 2</i>	108	20	20	0	0	68
Усього годин	150	32	32	0	0	86

* структура навчальної дисципліни (години на вивчення) може змінюватись у зв'язку із змінами законодавства, ступенем засвоєння матеріалу студентами, коригуванням структури навчального року (графіку навчального процесу) тощо. Можлива зміна послідовності розкриття навчального матеріалу в межах окремого розділу або теми, але так, щоб не порушувалась загальна логіка його викладу.

4. Темі семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в управлінні економікою	4
2	Тема 2. Економічна інформація і засоби її формалізованого опису	4
3	Тема 3. Інформаційні технології оброблення економічної інформації <i>Практична робота</i> Введення типової операції <i>Практична робота</i> Встановлення інтервалу видимості	4
4	Тема 4. Автоматизація обліку основних засобів <i>Практична робота</i> Надходження основних засобів на підприємства <i>Практична робота</i> Облік необоротних активів	2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
5	Тема 5. Автоматизація обліку матеріальних цінностей <i>Практична робота</i> Ведення розрахунків підзвітних осіб <i>Практична робота</i> Видача матеріалів <i>Практична робота</i> Виписка рахунків <i>Практична робота</i> Оплата рахунків постачальникам <i>Практична робота</i> Реєстрація податкових накладних <i>Практична робота</i> Надходження матеріалів на склад. Видалення помічених об'єктів	2
6	Тема 6. Автоматизація обліку праці та заробітної плати Табельний облік за допомогою інформаційної бази на комп'ютері. Нарахування заробітної плати за допомогою табельного обліку та створеної інформаційної бази на комп'ютері. Розрахунок податків за допомогою інформаційної бази на комп'ютері. <i>Практична робота</i> Введення документів в довідник «Співробітники» <i>Практична робота</i> Документ «Виплата зарплати» <i>Практична робота</i> Введення звітних даних по оплаті праці	4
7	Тема 7 . Автоматизація обліку готової продукції та її реалізації <i>Практична робота</i> Введення інформації по підприємству <i>Практична робота</i> Довідник «Місця збереження»	4
8	Тема 8 Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій <i>Практична робота</i> Оформлення готівки в банк <i>Практична робота</i> Касові операції <i>Практична робота</i> Банківські операції	4
9	1. Тема 9. Автоматизація зведеного обліку і складання звітності <i>Практична робота</i> Стандартні звіти	4

5. Завдання для самостійної робота

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, засвоєння необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Під час такої роботи використовується навчальна, спеціальна література, а також тексти лекцій. Специфічною формою самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в управлінні економікою	6
2	Тема 2. Економічна інформація і засоби її формалізованого опису	6

3	Тема 3. Інформаційні технології оброблення економічної інформації	6
4	Тема 4. Автоматизація обліку основних засобів	10
5	Тема 5. Автоматизація обліку матеріальних цінностей	10
6	Тема 6. Автоматизація обліку праці та заробітної плати	12
7	Тема 7. Автоматизація обліку готової продукції та її реалізації	12
8	Тема 8. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій	12
9	Тема 9 Автоматизація зведеного обліку і складання звітності	12

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання з курсу «Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті» не передбачено навчальним планом.

7. Методи контролю

Оцінювання знань, умінь та навичок студентів включає ті види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті» передбачають лекційні, практичні заняття, самостійну роботу.

Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться в наступних формах:

- оцінювання роботи і знань студентів під час практичних занять;
- складання проміжного контролю знань;
- складання екзамену.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- відвідування занять;
- виконання завдання в програмі MeDoc;
- складання проміжного контролю.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію із практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінка «відмінно» ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді до всіх зазначених критеріїв. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

При оцінюванні практичних занять увага приділяється також їх якості та самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проміжний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації й проводиться у вигляді опитування. При цьому завдання може містити як запитання, що

стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

Методи контролю: поточне тестування та екзамен.

Оцінювання знань студентів здійснюють на основі результатів поточного контролю. Загальним об'єктом оцінювання знань студентів є відповідні частини навчальної програми з курсу, засвоєння якої відповідно перевіряється під час поточного контролю.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння навчального матеріалу змістового модулю, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань.

Об'єктами поточного контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті»: систематичність та активність роботи й успішність на заняттях.

Оцінювання результатів поточного контролю здійснює викладач наприкінці вивчення кожного розділу.

Критерії оцінювання знань студентів з курсу «Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті»

Критеріями оцінювання поточного контролю є:

а) дійсна успішність на практичних заняттях (відвідування відповідних форм навчального процесу, активність і рівень знань при обговоренні питань), самостійне опрацювання тем загалом чи окремих питань;

б) оцінка за підсумкове тестування з використання програми MeDoc (з отриманням сертифікату).

Максимальна сума балів, які може набрати студент, становить 100 балів, із яких 60 балів – за поточну роботу і 40 балів – за результатами підсумкового заліку або екзамену.

8. Схема нарахування балів

До складання заліку та екзамену допускають студентів, що мають задовільну кількість балів зі складених тестів з основних навчальних елементів розділу, написання та захисту індивідуального науково-дослідного завдання та інших завдань передбачених програмою дисципліни.

Екзамен здійснюють за екзаменаційними білетами, які містять три завдання (теоретичне питання, характеристика комплексу задач з певної ділянки обліку та практичне завдання). Вони дають можливість здійснити оцінювання знань студента за дисципліною. Екзаменаційне завдання оцінюється за 4-бальною системою.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет економічний
 Спеціальність 6.030509 Облік та аудит
 Семестр 7
 Форма навчання денна
 Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень): бакалавр
 Навчальна дисципліна: Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1*

1. Поняття та мета створення інформаційних систем обліку (ІСО), їх роль в управлінні економічним об'єктом.
2. Характеристика комплексів задач внутрішньогосподарського обліку на підприємстві:
 Облік коштів і фінансових операцій
Призначення комплексу задач:
Вихідна інформація:
Вхідна інформація:
3. Практичне завдання.
 1. Використовуючи програмний комплекс "М.Е.Дос" можливо:

 2. При способі відображення "Реєстр", в залежності від стану документу, записи реєстру можуть позначатись різними кольорами:
 а) збережені документи, у яких програма внутрішніх розрахунків не виявила помилок (тобто перевірені); документи, відправлені електронною поштою або ж збережені на електронному носії для подання в контролюючі органи позначаються _____ кольором;
 б) збережені документи, у якому програма внутрішніх розрахунків виявила помилки (помилкові) позначаються _____ кольором;
 в) скопійовані у програму звітні документи позначаються _____ кольором.
 3. Якщо співробітник хворів більше 5 календарних днів в його Розрахунковому листі з'явиться два ~~вида~~ види оплати _____.

Затверджено на засіданні кафедри статистики, обліку та аудиту
 Протокол № 1 від «17» вересня 2017 року.

Зав. кафедрою _____ (Соболев В.М.)

Екзаменатор _____ (Пономарьова Т.В.)

* 1 завдання – 10 балів, 2 завдання – 15 балів, 3 завдання – 15 балів.

Рис.1. Приклад екзаменаційного білету з курсу.

Критерії оцінок на іспиті:

Оцінювання знань студента проводиться за 4-бальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно):

1. Для отримання оцінки «відмінно» студент повинен:
 - укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
 - викласти теоретичний матеріал чітко, коротко, зв'язано й обґрунтовано;
 - навести вірне рішення задачі.

2. Для одержання оцінки «добре» студент повинен:
- укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
 - викласти теоретичний матеріал обґрунтовано й зв'язано;
 - навести вірне рішення задачі;
 - можливі помилки при відповіді друге завдання.
3. Для отримання оцінки «задовільно» студент повинен:
- викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
 - можливі помилки при розв'язанні задачі та при характеристиці комплексу задач з певної ділянки обліку.
4. Оцінку «незадовільно» отримують студенти, відповіді яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередньому пункті.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті» визначається як загальна оцінка, яка враховує оцінки з кожного виду контролю (оцінки проміжного контролю за роботу протягом семестру та оцінка за результатами підсумкового екзамену).

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальне завдання									Екзамен	Сума	
Розділ 1			Розділ 2								Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	60	40	100
5	5	5	5	5	5	10	10	10			

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Бенько М. М. Інформаційні системи і технології в обліку [Текст] : навч. посіб. / М. М. Бенько ; Київський національний торговельно-економічний ун-т. - К. : [б.в.], 2016. - 362 с.
2. Голячук Н. В. Інформаційні системи і технології в обліку і аудиті [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Н. В. Голячук ; Луц. нац. техн. ун-т. - Луцьк : РВВ ЛНТУ, 2012. - 239 с.
3. Іванова Т. С. Інформаційні системи і технології обліку [Текст] : навч. посіб. / Т. С. Іванова, С. Д. Постіл, І. О. Сафронова ; за заг. ред. д.е.н., проф. С. П. Ріппи ; Держ. податк. адмін. України ; Нац. ун-т держ. податк. служба України. - Ірпінь : Національний ун-т ДПС України, 2015. - 266 с.
4. Івахненко С. В. Інформаційні технології аудиту та внутрішньогосподарського контролю в контексті світової інтеграції [Текст] : моногр. / С. В. Івахненко ; Нац. ун-т "Києво-Могилянська академія". - Житомир : ПП "Рута", 2015 - 429 с.

5. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту [Текст] : навч. посіб. / С. В. Івахненко. - 3.вид., випр. і доп. - К. : Знання, 2016. - 350 с
6. Івахненко С. В. Комп'ютерний аудит: контрольні методики і технології [Текст] / С. В. Івахненко. - К. : Знання, 2015. - 286 с.
7. Інформаційні технології обліку на підприємствах [Текст] : навч. посібник / Є. А. Лавров [та ін.]. - Суми : Довкілля, 2017. - 121 с.
8. Матієнко-Зубенко І. І. Інформаційні системи і технології в обліку [Текст] : навчально-методичний посібник для самост. вивчення дисципліни / І. І. Матієнко-Зубенко [и др.] ; Київський національний економічний ун-т. - К. : КНЕУ, 2014. - 288 с.
9. Терещенко Л. О. Інформаційні системи і технології в обліку [Текст] : підручник / Л. О. Терещенко, І. І. Матієнко-Зубенко ; Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2016. - 590 с.
10. Шквір В. Д. Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті [Текст] : підручник / В. Д. Шквір, А. Г. Загородній, О. С. Височан ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2012. - 398 с.

Допоміжна література

1. «1С: Підприємство» Конфігурація «Бухгалтерський облік для бюджетних установ України». Опис конфігурації – М., 2009. – 411 с.
2. 1С: Предприятие 8.2 Конфигурация «Бухгалтерский учет для Украины»// Руководство по ведению учета. – М.,2009. – 596 с.
3. Бухгалтерський словник [Текст] / Ф. Ф. Бутинець [и др.] ; ред. Ф. Ф. Бутинець ; Житомирський інженерно-технологічний ін-т. - Житомир : ПП "Рута", 2001. - 220 с.
4. Голіков І. В. Інформаційні системи і технології в обліку: практикум [Текст] : навч. посіб. / І. В. Голіков ; Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. - Миколаїв : Вид-во НУК, 2010. - 146 с.
5. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку: історія, теорія, перспективи [Текст] / С. В. Івахненко ; Житомирський інженерно-технологічний ін-т. - Житомир : АСА, 2001. - 414 с.
6. Інформаційні системи і технології обліку в агропромислових формуваннях [Текст] : навч. посіб. / М. М. Коцупатрій [та ін.] ; [редкол.: М. М. Коцупатрій (голова) та ін.] ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2012. - 327 с.
7. Сараєва А.: 1С: Бухгалтерія 8: доступно для бухгалтера. Повний практичний посібник. 2009. – 528 с.
8. Царьов М. С. Інформаційні системи і технології обліку в АПК: практикум [Текст] : навч. посібник / М. С. Царьов ; Київський національний економічний ун-т. - К. : КНЕУ, 2005. - 368 с.

i

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://zakon.rada.gov.ua> (Сайт Верховної Ради України)
2. <http://www.sta.gov.ua> (Сайт ДПАУ)
3. <http://www.dtk.com.ua> (Сайт журналу "Дт-Кт")
4. <http://www.ukrstat.gov.ua> (Сайт Держстату України)
5. <http://www.visnuk.com.ua> (Вісник податкової служби України)
6. <http://www.buhgalteria.com.ua> (Сайт журналу "Бухгалтерія")

7. <http://www.vuzlib.net> (Економіко-правова бібліотека)
8. <http://blanki.com.ua>
9. <http://podatok.info>